

NAGYVARAD

Főszerkesztő: HEGEDÜS NANDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SANDOR

A kamara elé került a magánoktatásról szóló törvényjavaslat

A magyar egyházak beható tárgyalásoltattak Duca és Anghelescu miniszterekkel a magánoktatásról szóló törvényjavaslat felett, amely végső veszedelemmel fenyegeti a kisebbségi oktatást. A magyar egyházak számos javaslatot terjesztettek, hogy a törvényt azok szerint módosítsa a miniszter csupán néhány lényegtelen módosítást tett eddig és az egyházak várakozással várták azokra a módosításokra, amelyek fontosak, lényegesek és amelyeknek elfogadása elháríthatja a krízist a kisebbségi iskolák felett. E helyett azonban az történt, hogy a „Nagyvárad” jelentette — a kamara tegnap váratlanul napirendre tűzte a törvényjavaslatot és hozzáfogott a tárgyaláshoz.

Elképzelték, hogy a magyar egyházak képviselői, akik a miniszter választást vártak, amelyet a lefolytatott tárgyalások kapcsán adnia kellett volna, milyen megdöbbentéssel fogadták, hogy a miniszter hirtelen a kamara elé juttatta a törvényjavaslatot és azt is megkezdte felelő. Nem értik, miért tett ezzel a kormány célja, mire megy a váratlan parlamenti tárgyalás trükkje. A törvényjavaslatot tudvalevőleg Duca bevezette a Népszövetséghez, de ugyanakkor kijelentette a kamarában, hogy ez nem törvény, csak javaslat és így módosítható. Nem lehetetlen, hogy a kormány magyar egyházakkal történt tárgyalást és megadott lényegtelen koncessziókat, mint támogatásokat akarja produkálni a Népszövetség előtt, hogy így: a kormány engedékenység volt, a hirtelen és váratlan napirendre tűzés pedig arra szolgál kétségkívül, hogy a vita az ellenzék és a kisebbségek között teljesen találja, a javaslatot egy nap alatt, még a december 6-ika előtt bevezető népszövetségi közgyűlése előtt megszavazzák és így el lehessen mondani, hogy vaklárma volt az egyházak külföldi lakozása, hiszen a törvényjavaslat ellen a kamarában az ellenzék és a kisebbségek szívesen fel sem szólaltak.

Hogy az életbevágó módosításokra a kormány nem volt hajlandó, azt bizonyítja az az András kanonoknak, a magyar egyház egyik genfi kiküldöttjének következő nyilatkozata:

— Tudvalevőleg a kisebbségi egyházak képviselői a közoktatási miniszterrel tárgyalásokat folytattak. Ez kétségkívül egyrészen az egyházak genfi lépésének volt a következménye. A tárgyalások Duca külügyminiszterrel kezdődtek meg, aki sürgette az egyházak és Anghelescu miniszter közötti tárgyalások megindítását.

— A miniszter, aki mindenesetre, az szeminisztérium intenciói szerint járt el, eglepő engedményeket tett, mindazonáltal miniképpen sem mondható, hogy a tett engedmények a kisebbségi egyházaknak törvényes iskolai jogait felelték volna.

— Lényeges kívánalmak teljesítésénél maradtak, különösen az iskolák tannyelvét, azoknak vezetését, rendtartását illetően. S

mit szólunk még azoknak a szinte iskola-rendőri intézkedéseknek a tömkelegéről, melyek az elemi nevelésről szóló és a bakkalaureatusi törvény paragrafusaihoz meghúzódnak béklyóba verik a felekezeti iskolák mozgási szabadságát. Az államsegélyre nézve is csak ígéret hangzott el. Igen természetes volt tehát, hogy az egyházak illetékes testületei nem tekintették a tett engedményeket kielégítőnek és ezt a kormánynak megfelelő formában tudomására is hozták.

— Ezek után azt lehetett várni, hogy a miniszter a tárgyalások fonalát újból felveszi az egyház képviselőivel. Nincs azonban tudomásom róla, hogy ez megtörtént volna. Ha a miniszter nem tette magáévá az egyházak kívánalmait s megmaradt a november eleji tárgyalások eredményeinél, akkor az iskolaügy kérdése aligha jutott nyugvópontba.

A kamarai vita első szónoka különben Pistiner bukovinai szociáldemokrata képviselő volt, aki azt követelte, hogy a zsidóknak is engedjék meg, hogy anyanyelvükön tanulhassanak. Hogy Magyarországon a zsidók a magyar nyelvű oktatást kívánják, eb-

ből még nem következik, hogy Romániában román legyen az ő iskolázatásuk nyelve, mert hiszen Romániában a zsidók részben német, részben magyar anyanyelvűek. Őva intette Romániát, hogy ne kövesse a régi monarchia nemzetiségi politikáját. Mindenképpen meg van az a joga, hogy olyan nyelven tanuljon, amilyenre akar.

Utána Sándor János beszélt. Tiltakozik az ellen, hogy a magánoktatásban eltiltsák az anyanyelv használatát. Ismerteti a tárgyalások lefolyását. A miniszterek a tárgyalások során az egyik esküt tett püspököt Magyarországra küldték. Megállapítja, hogy nem vették tekintetbe a magyarok kívánatait és nem vették számba a kisebbségi egyezményeket és a román alkotmányt sem, amely a felekezeti iskoláknak a tanszabadságot biztosítja. Követeli, hogy a kormány vonja vissza a javaslatot és az érdekeltekkel folytatott tanácskozások alapján készítsen új törvényjavaslatot, mert a jelenlegi elkobozza a kisebbségek természetes jogait. A tiltakozások hiábavalók voltak és az eszközölt módosítások még súlyosbították a javaslatot. A törvény elnyomó tendenciájú és a magyar tömegek lelkére rossz hatással lesz, mert évszázados jogokat koboz el anélkül, hogy a román haza számára ebből haszon szármajna.

A Magyar Párt hivatalos kommunikéje a kormánnyal megindult tárgyalásokról

Kolozsvári tudósítónk jelenti: A Magyar Párt központja a bukaresti tárgyalásokkal kapcsolatban ma a következő hivatalos kommunikéket adta ki:

A liberális párttal, illetve a kormánnyal a tárgyalások folyamatban vannak. Tegnap a megbeszélések újból megkezdődtek és a Magyar Párt megbízottai átnyújtották a kormánynak azokat a pontozatokat, amelyekre előzőleg már választ kaptak és a melyek most részletes megvitatásra kerülnek. A Magyar Párt megbízottai a tárgyalásokon dr. Bernád György, gróf Tholdalagi Mihály, gróf Teleky Arthur és dr. Paál Árpád. A kormány részéről Constantescu földművelésügyi miniszter a megbízott, valószínűleg részt vesznek a szakminiszterek és azok megbízottai.

A pártmegbízottak az elnöki tanácsnak jelentést tesznek a tárgyalások eredményéről, a mely hivatalos kommunikében fogja a közvéleményt tájékoztatni. Mindaddig a párt több nyilatkozatot ez ügyben nem tesz és ha a sajtóban mégis napvilágot látnának hírek, úgy azok legbőlkapottak, vagy egy-egy elejtett szó van csak építve.

Kolozsvári tudósítónk jelenti: A magánoktatás reformjával kapcsolatban illetékes helyen a következő felvilágosítást adták:

A tárgyalások Duca külügyminiszter közvetítésével november elején indultak meg. Részt vettek azok Anghelescu közoktatásügyi miniszter és szakközégekben kívül, valamint a javaslat kamarai előadóján kívül a református egyház képviselőiben dr. Illés Gyula, a katolikusok részéről dr. Gyárfás Elemér, az unitáriusok részéről dr. Mikó Lőrinc, továbbá gróf Majláth püspök.

A megbízottaknak csak arra volt megbízatásuk, hogy a tárgyalásokon résztvegyenek és egyházi főhatóságainak tegyenek jelentést a tárgyalások anyagáról.

A tárgyalás kiinduló pontját egy tizenhárom pontba foglalt emlékirat képezte, amelyben az

egyházak első helyen azt követelték, hogy a felekezeti iskolák helyzetét a jövőben külön törvény szabályozza. Miután erre a közoktatásügyi miniszter nem mutatkozott hajlandónak, a kiküldöttök a szenátus által már megszavazott törvényjavaslat alapján felvették a tárgyalásokat és annak módosítását írásban is előterjesztették. A tárgyalás befejeztével jegyzőkönyvet vettek fel, amelyek bizonyos javulást jelentenek a felekezeti iskolák szempontjából.

Bizonyos megszorítással új közép és elemi iskolákat lehet felállítani. Bizonyos megszorításokkal más vallású és más felekezeti tanulók felvehetők. Egyes tantárgyakra nézve és bizonyos megszorítással a szerzetesi iskolák tantervének vizsgáit könnyítik; leányiskolákban férfi tanárokat alkalmazhatnak. Megszűnik az a veszély, hogy a főhatóságok beleegyezése nélkül iskolák államosíthatók lehessenek, vagy a tanulók kisebb száma miatt bezárassanak. Anghelescu közoktatásügyi miniszter ígéretet tett, hogy az elemi iskolákban csak a harmadik osztályban kezdődik a román nyelvtanítás. A kisebbségi magántanulók vizsgabizottságait kisebbségi tanárokból állítják össze. A magyar felekezeti iskolák ugyanolyan államsegélyben részesülnek, mint a zsidó és egyéb kisebbségek iskolái.

A NAGYVARAD ELŐFIZETESI ÁRA:

Helyben:	Vidéken:
Egész évre . . . 720 lei	Egész évre . . . 800 lei
Félévre . . . 360	Félévre . . . 420 „
Negyedévre . . . 180	Negyedévre . . . 220 „
Egy óra . . . 60	Egy óra . . . 80 „

Telefonszám 38.

**Íratkozzon be
a Hegedűs kölcsönkönyvtárba.**

Adas-alapmegteremtése

A legnagyobb odaadással indult meg a Adas-alap megteremtése és a közönség áldozatkészsége olyan mértékben emelkedett meg, amilyen a legnagyobb, legvaltebb művésszel szemben elvárható adományokat, mint megirtuk Weisz-Adolf kezdte meg 5000 leiel. Utána az Takarékpénztár szintén ötezer leiel önyozott. Kőszeghy József műszaki asos, városi főmérnök ezer, a város sa ötezer leiel járult hozzá.

A gyűjtővek még nem érkeztek be s gyűjtés eredményét még nem lehet vázni, csak egyes hozzánk jutott adokról tudunk beszámolni. Berger rézbányai erdőipárnál 3100 lei, Ba-Árpád 200, Korda Kálmán 200, Hartz Ármán 400, Állatbizományi 500, Árády Ödön 400, Guttman Miklós edgyűjtése 1500, Zimmermann Miklós ei.

A pénzeket kéri az Agrár Takaréknárnál Demetrovics Jenő alap-pénztáoz juttatni, aki gyűjtőveket is szívesen jelentkezőknek. Adományokat elfogadaz összes Hirlapírók és szerkesztősis.

Fischerne Szalay Stefánia klasszikus estélye

Ezek óta nélkülözöte Nagyvárad disztíngvált izközönsége a hangverseny dobogón Fischerne Szefánia elmélyült és kifinomodott művészeppen ezen élt felfokozott várakozással néztek a pi este elé annál is inkább, mert a program os és választékos összeállításra tiszta és klaszios erejű művészetet ígért. Akik a zongorának a nemes precizitása és legbensőbb invenciótól tett előkelő művelőjét ismerik — egyben meg ak győződve arról is, hogy Fischerne a biztőkeleletet fogja nyújtani. Nem túlzás, ha megítjük, hogy Fischerne hosszabb nyilvános hallsa után még ezen felült hozott. A teljesen kisult és egysúlyozott technika és a virtuozitás terfogásain kívül, pasztizus színek az interpremüvekben való elmélyülés jellemezte erőben esesedett és studiumban megismosodott játékat.

Hogy nem a könnyebb és olcsóbb hatásokat esi, azt fényesen igazolta mindjárt gazdag műának első pontjánál, amikor Bach-nak egyik legzezebb zongora-művét: Chromatische Fantasie d Fuge-t választotta, melynek komplikált futamait művész abszolút tudásával oldotta meg. Klaszrus és gyönyörűen opalizáló színekkel játszott Fischerne Schumann F-is mő sonátáját. Az adozó lírá egyesült itt a szenvedély dinamikaal és a finom, kristályos voltával. A két száam rendkívül meleg és őszinte ünnepléssel résosítotték a kitűnő művésznőt.

Műsorának második részében Chopin néhány örökíti apróságát: a Nokturne (F-is dur) Prelude és C-is moll Etude-t adta. Chopin ellágyuló romanáját olykor éteri pasztizikáját a benső érzésnek közvetlenebb megnyilatkozásával festette alá. Erkes, hogy a lehangosabb sikereit a modernnek ill aratta. Kodály: Székely keserves című miniaije, Bartók: Este a székelyeknél című, a szerzőis hallott aprósága elbájoló és tökéletes volt. E ezenfelül benső tartalmával és kivitelé elegánál reánk Debussy dolga hatott a legmegyőzőbb. Méltó befejezése volt Fischerne nagysikerűtjenek Liszt egyéni felfogással előadott Rossigolia. A hatás oly elementáris volt, hogy a kiváló üvésznőnek ráadásul kellett honorálni a feltörő psokat.

Elenkítette a kitűnő műsort H. Csighy Ellának, mindig szívesen fogadott, kitűnő énekesnőnek zereplése, aki némi fizikai indiszpozícióval bár, e mégis pompás frazirozással és biztos előadó, művészettel juttatta érvényre dr Szalay Elemérnek, ét invenciózus szép dalát. Az előadónak mint a zezőnek megérdemelt sikere volt. Ezenkívül igen ellemesen hatott Szalay dr-nak decens és egyzeri eszközökkel is hatást érő, művészig, cizelilt zongorajátéka. A hangversenyermet szépen beöltö közönség egy nagyszerű estének gazdag élényével távozott.

DIVATRIDIKULÓK nagy választékban SZABO J. fész árúházban, Sas-passage.

A háboru egyszer s mindenkorra megszűnt

Briand kijelentése a locarnoi szerződés aláírásakor

Londoni jelentés alapján beszámoltunk arról az ünnepélyes aktusról, amelynek ke-retei között a locarnoi szerződést aláírták Londonban. Az aláírások ünnepélyes aktusa után Briand többek között a következőket mondotta:

— Szemben ülnek velem német kollégáim. Kollégáim! En jó francia vagyok, Önök jó németek. De végre valamennyien jó európaiak is vagyunk. Nemzetiek akarunk lenni, de nem akarjuk a nemzetek elkülönítését, nem akarunk sorompókat emelni közöttünk. Azok a népek, amelyek oly kegyetlenül harcoltak egymás ellen, legjobban tudják, hogy melyik utak vezetnek a békéhez. Ujra kell élesíteni a békés Európát. A francia nép nagy többségének nevében biztosítom önöket, hogy a háboru egyszermindenkorra megszűnt, hogy a béke egyszermindenkorra biztosítva van.

Ebben az illusztris társaságban, ahol minden tapstot kerülni szoktak, önkéntelenül tapsra mozdultak a kezek, amikor Briand ezeket a szavakat mondotta.

Stresemann nyomban felelt Briandnak. Megköszönte a francia miniszterelnök szívélyes szavait és a következőket mondotta:

— Hét esztendeje, hogy megszűnt a kegyetlen háboru. Nem akarjuk kutatni, hogy melyik nép vesztett legtöbbet. Az anyagi károkat jóvá lehet tenni, de kiszámíthatatlanok maradnak azok a kulturális károk, amelyeket az emberiség a háboruban szenvedett. Milliók mentek

tönkre, akikről nem lehet tudni, hogy mit teremtettek volna kultúrjavakban.

Az európai népeknek csak egy választásuk van, vagy együtt elpusztulni, vagy együtt felemelkedni.

A német nép nagy többségére támaszkodva aláírtuk a locarnoi egyezményt. A jövő nemzedékek dicséreti fognak bennünket ezért a műért és azért az akaratért, amely ezt a művet megteremtette.

A locarnoi szerződés eredeti okmányait, vagy ahogy a hivatalos megjelölés mondja, a kölcsönös garanciák szerződését (Treaty of mutual guarantees), miután György király is aláírta, a Nemzetek Szövetségének titkárságánál helyezik el.

Délután félőtkor fogadta az angol király a locarnoi szerződések aláírásához ideérkezett delegációkat a Buckingham-palotában. Chamberlain külügyminiszter mutatta be a delegátusokat a királynak. Elsőnek Luther német birodalmi kancellárt, utána Stresemann külügyminisztert mutatta be. A király Lutherrel franciául beszélgetett és örömeinek adott kifejezést a locarnoi tárgyalások eredménye fölött és hozzátette, hogy reméli, hogy Anglia és Németország között a barátságos viszony újra helyreállott. Ezután Briand francia miniszterelnököt és sorban a többi delegátust mutatta be Chamberlain a királynak. A Buckingham-palotából Chamberlain, Luther, Stresemann, Skrzynski, Vandervelde és Briand a Foreign Officeba, az angol külügyi palotába mentek, ahol másfélóra hosszat tartó politikai tanácskozás volt.

Csak részben enyhítették a magánoktatási javaslatot

Kolozsvárról jelentik: A magánoktatási törvény módosítása érdekében tudvalevőleg az egyházak megbízásából a kormányval Ilies Gyula, dr Gyárfás Elemér, dr Mikó Lőrinc az unitárius egyház képviselője és Mailath püspök tárgyaltak. Lapunk első oldalán már közlünk néhány pontot erről a tárgyalásról, itt most az engedményeket újabb részletekkel kiegészítve adjuk:

A nyilvánosságra került információk szerint a kormány a következő enyhítéseket ment bele:

Bizonyos megszorításokkal lehetővé teszik új közép- és elemi iskolák felállítását.

Megszorításokkal lehetővé teszik, hogy más vallású és más nemzetiségű tanulók is beiratkozhasanak bármely iskolába.

Ugyanilyen engedményeket adtak egyes tantárgyak tanításánál és a szerzetes iskolák tannyelvénél is. Ugyancsak a tanárok és tanítók nyelvvizsgájánál, valamint enyhíté-nek azon a rendelkezésen is, hogy leányiskolában férfi tanár ne taníthasson.

Engedékeny álláspontot foglalt el a kormány a működési engedélyek kiadásánál és a tanárok fizetésének kérdésénél is.

Elvként elfogadták, hogy a főhatóságok beleeegyezése nélkül államosítani iskolákat nem lehet.

Ha kevesebb számú diák van, akkor sem szüntethető meg az iskola a főhatóságok meghallgatása nélkül.

Elemi iskolákban csak a III. osztálytól kezdve kötelező a román nyelv tanítása.

Kisebbségi iskolák vizsga-bizottságait kisebbségi iskolák tanszemélyzetéből fogják összeállítani.

A felekezeti iskolák ugyanolyan állam-

segélyt kapnak, mint amelyeneket a szász- és svábsiskolák már régi idő óta élveznek.

Ezenkívül azonban az egyházak képviselőinek több olyan sarkalatos követelésük volt, amelyet Anghelescu nem akceptált, viszont amelyek nélkül ezek lehetetlennek tartották a megegyezést.

Igy, ragaszkodtak az egyházak képviselői ahoz, hogy az egyházi iskolák teljes autonómiát élvezzenek, adminisztratív, pedagógiai és didaktikai irányításban.

Ragaszkodnak az egyházak a tannyelv szabad megállapításához, mert a miniszter által kiltásba helyezett engedélyek két-

DORIAN FILMSZÍNHÁZ

Ma csütörtökön 5, 7 és 9 órakor

CLEO

A főszerepben: **Pola Negri.**

Ezenkívül **DIADAL** Ezenkívül

A főszerepben: **Várkonyi Mihály, Rod la Rocque.**

Dorian filmek.

Jón:

Jón:

Botrány

Rod la Rocque és Glória Swanson

nyelvűséget jelentene és lerontanák az iskolai tananyag szabadságát.

Nem akart végül Anghelescu változtatni az érettségi törvény és az állami népoktatási törvény sérelmes szakaszain.

A magánoktatási javaslat tehát, amelyet meglepetésszerűen a parlament elé terjesztettek, ismeretlen az egyházak vezetői előtt és nem tudják, hogy milyen módosításokat vezettek azon keresztül.

A törvénytervezet nyilvánosságra kerülését érthető érdeklődéssel várják az egyházak vezetői.

A hőcsés megakasztotta Budapesti forgalmát

Az Európaszerinti megindult havazások több helyen komoly forgalmi akadályokat okoztak. Szerbiából, Horvátországból is igen nagy hóeséseket jelentenek, de legnagyobb volt talán a havazás Magyarországon, ahol különösen a főváros környékén esett olyan mennyiségben, hogy a forgalmat Budapest, utcáin valóságos megbénította. Mint Budapestről jelentik, tegnap nem kevesebb, mint 5000 ember dolgozott a hó elapátolásán s ezzel a nagy munkaerővel sem voltak képesek az utcákat úgy megtisztítani, hogy a forgalom megindulhasson. A villamos közlekedés Budapesten teljesen elakadt s a motorok sem bírták a mindinkább elhavasodott síneken a kocskákat továbbítani. Este 11 óra után a villamos forgalom teljesen megszűnt Budapesten s csak imitt-amott lehetett látni egy bugó, szikrázó motoros villamoskocsit, melynek kerekai nagy sebességgel forgotak egy-egy utca, amely a sikamlós úton tovább haladni nem tudott.

A villamos forgalom szünetelése nagy örömet okozott a taxis sofőrök és a konflisok között. Tudnillik a hóban kocsival egyáltalában nem lehetett hajtani, viszont a konflis-szónoknak taxaméterük nincs s így a szánok kocsi-sai saját tetszésük szerint rabolhatták az utasikat a tarifánktivlisségből kifolyólag. Százeczer koronát is elkértek egy-egy utért, különben tapadt sem voltak hajlandók elmozdulni a helyükről. Reggelre a hőcsés még nagyobb lett úgy, hogy az autótaxis sem tudtak előbbre jutni és így már csak a szánok bonyolították le a forgalmat Budapesten.

Calicot házassodik

Tavaly előtt, amikor a színházban a Pompadour futott s rántotta ki az igazgatót az anyagi csávából, állt Nagyváradon népszerűsége tépőpontján Misoga. A Pompadourban ő volt Calicot, a kőltő, ki halálra nevette a külvárosi kabaré népszerűségét és katonaságát, a szép Pompadour márkino bosszuságára.

Ugyanabban az időben s ugyancsak a Pompadourban „lépett fel” először a fennemlített népség és katonaság sorában kis kőristszerepben egy színipályára törekvő fess nagyváradi lány, aki a polgári életben Braun Anci névre hallgatott.

A távolság abban az időben még igen nagy volt Calicot és a karszerpet betöltő kis szívesznő között. De Braun Anciról mind többet hallottak a táma. Pár hó múlva a fiatal művész-nő Marosvásárhelyre került, ahol már elsőrendű szerepeket osztottak rá. Idén aztán Misoga is, Braun Anci is Temesvárra szerződtek s tegnap direktorok, Fekete Mihály hozta Nagyváradra a hírt, hogy Misoga László és Braun Anci holnap, pénteken esküsznek egymásnak örök hűséget Temesváron.

Már amilyen Bohémában az „örök” fogalom rigorózan vehető...

December **5** szombat
este műsoros

3 parasos bál
a Kereskedelmi Csarnok termében.

Elvi jelentőségű ítéletet provokált ki, egy kövérre hízalt csuka

Érdekes ádrágítási perben hozott ítéletet Kiss Jenő járásbíró.

Mussu Lucian királyi ügyész a spekulatörvény által reáruházott joga alapján jegyzőkönyvet vett fel a Vadász és London-cégnél, ahol a nem élő hal kilogramját a jegyzőkönyv szerint 50 leiert árulták, holott a miniszter a nem élő hal kilogramjának az árát 13 leiben maximalta. Az ügyész áttette a jegyzőkönyvet a járásbíróhoz, hogy az eljárást a Vadász és London-cég ellen indítsák meg.

A spekulatörvény ilyen esetekben 10 ezertől 30 ezer leig terjedhető pénzbüntetést, vagy 15 napi fogszbüntetést ír elő.

A járásbírósa a jegyzőkönyv alapján megindította az eljárást a cég ellen, ügyvédjük dr. Feld Albert kérte a bizonyítás elrendelését, mert szerinte a nem élő csukát a cég nem is árulta és az eladásra kerülő halat a tiszaradványi halastavakból szállították, ahol nagy haltenyésztő volt és mesterségesen hizalták a halat, amelynek métermérszája 36 dollárjába van a cégnek. Ezenkívül a szállítás és vámoslás kilónként 5 leibe kerül.

A spekulatörvény szerint az ügyész által felvett jegyzőkönyv teljes bizonyító erővel bír, amíg a valódságot meg nem támadták. A bíróság azonban tekintettel arra, hogy a jegyzőkönyvet a helyszínen kell felvenni és mivel ez a körülmény a jegyzőkönyvből nem tűnik ki, de Vadász Albert is úgy vallott, hogy a jegyzőkönyvet az ügyész-ségen vették fel, ezenkívül a jegyzőkönyv általánosított, azt írja, hogy általában 50 leiert árulják a hal kilóját, tehát erre a konkrét esetre vonatkozik — elrendelte a bizonyítást.

Elsősorban szakértői minőségben kihallgatták Kovács Kálmán városi főállatorvost, aki a város megbízásából meg szokta vizsgálni a cégnek érkező halzsálmányokat. A főállatorvos bizonyította, hogy nem élő dunai hal legutoljára október 21 én érkezett a Vadász és London cégnek és ez hal 4-5 napnál tovább nem áll el, tehát 30-án feltétlenül romlott lett volna. Azt is bizonyította, hogy élő csukát és pontyot csak Tiszaradványból hoznak.

Azt, hogy konzervált hal október végén nem érkezett, bizonyította a vasúti raktárfőnökség is. Kihallgatta a bíróság a cég két segédjét is, akik azt bizonyították, hogy Mussu ügyésznek eladott csuka meg élő volt, amikor a mérlegre tették.

Becsatlolta a védő a polgármesteri hivatal igazolását, amely szerint a miniszternek csak a jelen konzervált, a füstölt és sóbarakott halakra vonatkozik a maximalása az élő hal nincs mazimálva.

A bíróság a felsorakoztatott bizonyítékok alapján a Vadász és London-céget felmentette az ádrágítás vádjára alól.

Az ítéletet átesztik az ügyészségre és az ügyész ez ellen fellebbezéssel élhet.

A bíróság döntése fontos és elvi jelentőségű, mert ezáltal a halkereskedelem helyzete végleg meg van állapítva.

Az amerikai örökség és a jósnő sürgetése

Az amerikai milliós örökségek között nem utolsó esete az upalotai Schmiedt családé, amely évek óta görccsösen ragaszkodik ahhoz, hogy a család egyik tagja sokmillió dollárt hagyott hátra Amerikában. Ennek az örökségnek a kiperlésére vállalkozott egy konzorcium, amely részjegyeket adott ki. Minden részjegy tulajdonosa elsősorban köteles volt fizetni egy bizonyos összeget, amelynek ellenében az örökségben megfelelő részből részesül. Évek után sikerült a 300.000 leit összehozni s elhatározták, hogy ügyvédet küldenek Amerikába megfélelő kísérettel, hogy a milliós örökséget, amelynek létezéséről levelezés útján meggyőződtek, a hatóságoknál kaparja ki.

Mielőtt az új argonauták elindultak volna az amerikai aranygyapjúért, jónak látták a biztonság okáért, hogy elmenjenek özvegy Gál Károlynéhoz, az ismert jósnőhöz, aki aztán szentesítette a vállalkozást. Megjósolta, hogy a milliós dollárörökséget megtalálják és el is hozzák. Ennek fejében, hogy ilyen jó jóslatot tett, megígérték neki, hogy a Zsiga Miklós-utcán házat építenek neki, ott elhelyezik s mindennel állatják.

Most már indulni kellett volna Amerikába.

A pénz együtt volt, a cél kitűzve s még lehet tudni, miért, miért nem indultak az autók a kincses világűrbe. Rossz hírt hoztak-e, vagy nehéz a bejutás az Egyesült Államokba? Az indulás elmaradt. Ellenben a legjobbat jósolták, türelmetlen. Mert semmit se kapott, csak ígéretek, házat és tást. Az utóbbiról lemondott azzal az indokkal, hogy másnak a konyháján nem akar tolni, csak a magáén. Most sürgeti a részseknél, menjen el már a küldöttség a milliós ígéretekkel nem él meg még egy jósnő. Mi lesz, ha nem megy el a küldöttség? Nyára rosszat jósol a jósnő s jaj a milliók vágyakozóknak.

Olcso Karácsonyi játék vásárlás D'OR-ban. Calca Reg. Ferdinand

HEYMAN-SZINKÖR

Ma csütörtökön és pénteken

Sámson az üstökösön

Főszerepben:

Luciano Albertini és Elena Lunda

Jön:

Jön:

Egy árva leány története

Milyen leszállított karácsonyi reklám

HAAS LIPÓT

LINOLEUM

és szőnyegkülönleges áruházban

ahol olcsó árakban óriási választék mellett vásárol

3 literakat:

ORADEA-MARE

Cal. Reg Ferdinand

Lerakatok: CLUJ, TIM SOAR

Legjobb gyártmányú hó-

sárcipők:

Női sárcipő lei 275 Férfi sárcipő lei 300

Női hócipő lei 490 Férfi hócipő lei 500

Felöltőszőnyeg gummitáblával

a legnagyobb választékban, elegáns fazonban

Lei 900

Viaszosvászon

prima minőség, gyönyörű mintákban

80 cm. széles mtr. Lei 100

100 cm. széles mtr. Lei 125

115 cm. széles mtr. Lei 145

Bőrvászon

Kárpitosok, kocsigárdák és könyvkötők részére nagy választékban, 115 cm. széles Lei 115

Linoleum

szébbnél-szebb mintákban

70 centiméter széles Lei 150

90 centiméter széles Lei 190

Padlóbevonásra mintázott

vagy parkettelinoleum 200

széles négyzetméterenként - Lei 210

Kapható 250 - 300 cm. szélességben

Szőnyegek

Strapa futószőnyeg 70 cm. széles Lei 98

Agvelő szőnyeg „Bucle” 90 cm. széles Lei 140

Ottomán-takaró „Karamanie” Lei 145

Két oldalt használható ebédli szőnyeg 200x300 méretben, nagyon szép mintákban Lei 170

Plüsch szőnyeg

gyönyörű mintákban 200x300 - Lei 430

Legjobb minőségű plüschszőnyeg mtr. 51

Rüggöny

szébbnél-szebb mintákban - Lei 570

Ezenkívül nagy választék faliszőnyegben, látkörök, mindenféle gummiárak, tornacipők, sárcipők, játékaru, gummiabla stb. stb. etc.

Eladás nagyban és kicsinyben.

II.

A kezdeményezés stádiumában van nálunk 1.000.000 lei alapítékú Mizrachi Bank részvételű akciója, mely különösen a IV. Allieptompontjából játszik nagy szerepet. Természetesen ezeken pénzintézetek egy egész hálóját kihasználva, és kereskedelmi központok kiterjedésétől függően, munka és egzisztencia megteremtésére lehetőséget hosszabb lejáratú kölcsönök, kölcsönök biztosítani. A XIV. kongresszus mátyólványi ezen pénzintézetek misszióját, bizdszékének terhére 5000 leiből álló a ennek részvényeiből.

Ugy ezen intézmények, valamint a közel-

Mindezen munkálatok támogatására Mizracchi Erdélyrészi Központ költségének tartja, hogy egy erős kiegészítést és jól működő szervezettel az egész erdélyi zsidóság energiáját igénybe vegye. Költségének tartja a Mizracchi sékelek számát nem csupán a tavalyihoz arányítva 600 százalékkal emelni, hanem az egész erdélyi konzervatív zsidóságot szervezetébe tömöríteni, hogy a zsidóság azon rétegei, amelyek eddig nem vettek ki részüket a cionista munkából, felismerjük a történelmi idők parancsát, és teljesítsék népükkel szemben kötelességüket. A legutóbbi szekeláció lehetővé tette, hogy az Erdélyrészi konferencián a mizracchi 60 delegátussal részt vegyen s ennek eredményei vannak hivatva a további mizracchi munkák irányát szabni.

A Mizrachi Erdélyrészi központja.

Az Erdélyben maradt vasutasok tehát arra az álláspontra helyezkedtek, hogy annak a nyugdíjpénztárnak költségeire az önfizetett nyugdíjutalékaik után járó alapszabályszerű nyugdíjjal kifizetni, ha a világ bármely részében lennének, éppen úgy, mint minden biztosító intézetnek, mert a nyug-

A fejleményekről az itteni érdekelteket a Nagyvárad hasábjain fogják értesíteni.

Blum Vilmosnál a Körösparton

[illegible]

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

◆ SZÍNHÁZ ◆

HETI MŰSOR:

Csütörtök este: **Róman előadás.**

Péntek este: **Diadalmas asszony** operett, új betanulással, Zöldhelyi Anna felléptével, B) bérlet. Sorozatszám 71.

Szombat délután fél 4 órakor: **Jó gyermek Mikulás délutánja**, olcsó helyárakkal. Sorozatszám 72.

Szombat este: Erdélyi Népkisebbségi Újságírók tiszteletére rendezett diszeloadás, Kádárné Izsáki Margit vendégfelléptével és Pippa táncol dráma. Bemutató, bérleten kívül.

Vasárnap délután fél 4 órakor: **Kis huncut**, operettjudozság, mérsékelt helyárakkal. Sorozatszám 74.

Vasárnap este: **Róman előadás.**

Hétfő este: **és Pippa táncol**, dráma 2-szor, Kádárné Izsáki Margit vendégfelléptével A) bérlet. Sorozatszám 75.

Kedd este: **Róman előadás.**

Szerda este: **Cárnó**, repriz bérleten kívül. Sorozatszám 76.

A SZÍNHÁZI IRODA HÍREI:

— **Diadalmas asszony** Zöldhelyi Annával. Tegnap este lépett föl a társulat ujonnan szerződött primadonnája, Zöldhelyi Anna, akinek már igen jelenékeny és nagy sikerei voltak színpadunkon. Zöldhelyi Annát a nagyvárad közönség mindig szerette és ugyanazzal a szeretettel fogadta most történt szerződése alkalmával. A Diadalmas asszony, mely Csajkovszky leghíresebb szerzeményeiből összeállított munkája révén allandó közkedveltségnek örvend a legjobb előadásban kerül színre. Zöldhelyi Anna mellett a főszerepeket Bellák Aranka, Tompa, Páger, Stoll, Sós és Bereng játsszák. A Diadalmas asszony Zöldhelyi Annával pénteken B) bérletben megy.

— **Diszeloadás.** A közönség körében nagy várakozással tekintenek a szombat esti diszeloadás elé, amelyet az erdélyi országos magyar újságírói kongresszus alkalmából rendez a színház. Hauptmann leghíresebb és legértékesebb dramája, „**és Pippa táncol**” kerül színre ez alkalommal Kádárné Izsáki Margit, a nagynevű drámai színésznő vendégfelléptével. Szombat este teatrepáré lesz, melyen megjelenik Nagyvárad szellemi arisztokráciája, hogy kifejezze szimpátiáját a magyar újságírókkal szemben. **és Pippa táncol** főszerepeit Tóth Elek, Darvas, Lengyel, Stoll és Bereng játsszák. A Hauptmann-dráma hétfőn A) bérletben kerül színre.

— **Mikulás délután.** Szombat délután fél 4 órakor rendkívül változatos műsorral a gyermek számára Mikulás-előadást rendez a társulat olcsó helyárakkal. A pompás műsor keretében egyfelvonásos bohózatok, táncszámok, mókák szerepelnek. A nagyvárad gyermekvilág teljes számmal meg fog jelenni ezen a kacagtató előadáson.

Heyman-szinkör heti műsora:

Előadások kezdete hétköznap 5, 7 és 9 órakor.

Vasárnap és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Elővételi pénztár délelőtt 10 órától 1 óráig.

Csütörtök: **Sámson az üstökösön**, attrakciós film, a főszerepekben Luciano Albertini és Elena Lunde.

Péntek: „**Sámson az üstökösön**”, attrakciós film, a főszerepekben Luciano Albertini és Elena Lunde.

Szombat: „**Egy árvaleány története**”, romantikus dráma, a főszerepekben Marcco és Regina Loring.

Vasárnap: „**Egy árvaleány története**”, romantikus dráma, a főszerepekben Marcco és Regina Loring.

Hétfő: „**Egy árvaleány története**”, romantikus dráma, a főszerepekben Marcco és Regina Loring.

— **Sámson az üstökösön.** Ma és holnap Luciano Albertininek a legújabb szenzációs 6 felvonásos filmje kerül vetítésre. E kitűnő filmművész a világlágerben hajmeresztő mutatványokat fog bemutatni a töle meg-

szokott ügyességgel. Drótköteleken és szabadon lebegő létrákon lejátszott jelenetek tartják állandóan izgalomban e film közönségét, mely mindenütt, ahol csak eddig színre került óriási közönséget vonzott. Luciano Albertini mellett a főszerepet Elena Lunde játssza. „**Sámson az üstökösön**” előadásai 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

— „**Egy árvaleány története**”. Ez a címe annak a szenzációs nagy drámának, mely szombat, vasárnap és hétfőn kerül vetítésre a Heyman-szinkörben. A főszerepeit Marcco és Regina Loring játsszák.

~ MOZI ~

— **Pola Negri, Rod la Rocque és Várkonyi Mihály** játszanak ma a Dorian-film-színházban. Színre kerül a „**Cleo**” című káprázatos kiállítású film, a főszerepben Pola Negrirel, azonkívül a „**Diadal**” című társadalmi dráma Rod la Rocque-al és Várkonyi Mihállyal. Az előadások a műsor hosszúságára való tekintettel pontosan 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. — Jön: „**Botrány**” a főszerepben Gloria Swanson és Rod la Rocque.

— **Apollo mozgósínházban:** Jannings, mint „**Az utolsó ember**”. Feledhetetlen élménye marad Jannings mesteri alakítása azoknak, akik „**Az utolsó ember**”-t láthatják. Ez a szenzációs művész ebben a szerepében meghódította az egész világot. Páris húsz mozija két álló hónapig játszotta „**Az**

utolsó ember”-t és a büszke franciák telenek voltak térdet hajtani a német vész ragyogó nagysága előtt. Az filmdramája az öregség tragikomik festi meg találó, markáns színekkel beállításban úgy, ahogyan az élet. Az egyik pillanatban megsiratjuk azket, aztán jóízűen kacagunk a vénskedves derűjén. Nem szabad, hogy váradon akadjon olyan ember, aki szenzációs filmet meg ne nézze, mindenütt Jannings briliáns játékar szelnek. „**Az utolsó ember**” még ma teken kerül színre egy pompás vígjáték.

Legolcsóbb abona ma **Gambrinus étterem**
Strada lake Ionescu (Körös-utca) 1.

Étlap és menü rendszer
6 fogás ebéd-vacsora napi 5

Rémes öngyilkosság

követnek el
patkányai,
ha megveszi
Radikal

huskivonat-patkányirtószer
Kapható minden patikában és drogueriában

„Wimpassing” sár- és hócipők a legjobbban Csillagalaku piros védjeggyel.

Nagy árleszállítás!!

Csak rövid ideig!

AU PRINTEMPS (volt MISSIR) cégnél

1 méter I-a tenisflanel . . .	Lei 35°-
1 méter I-a divatflanel . . .	„ 69°-
1 méter ruhabársony . . .	„ 105°-
1 méter finom női posztó . . .	„ 275°-
1 méter mosott sifon . . .	„ 35°-
1 méter kabátposztó . . .	„ 495°-
1 méter gyapjuszövet . . .	„ 149°-
1 méter zefir	„ 49°-

**A raktárunkon levő összes árukat
hasonló olcsó árakban árusítjuk el!!!**

A fiatal váradi munkás tragédiája

Hídon este tragikus körülmények között egy huszonkét éves fiatalember, Kálai Gyula öngyilkosságát követően. Az életerős fiatal halála olyan titokzatos módon történt, nem csak közvetlen környezetét döbbenet, hanem mindenkit s ma már a Csillaglakói — akiknek sorajba tartozott — osztatlan részvétellel állják körül a fiatal munkás ravatálát.

Kálai Gyula évek óta a Kornweisz képezőintézménnyel dolgozott. Hatalmas testalkatú ember volt, aki sohasem panaszkodott betegségről. Dolgozott nap mint nap és vitte a munkáját szívesen.

Hídon délből Kálai Gyula rendesen dolgozó műhelyben Friedl Gusztáv segédjében. Egész délelőtt vig volt és semmi izgatottság rajta, még csak gyengeség sem.

Háromnegyed egykor a fejéhez kapott, hogy nagyon fájt, kérte a főnökét, engedje el hamarabb haza.

Kálai Gyula ekkor hazament szüleinek Kornya-utca 2. szám alatti lakására, nyugodtan fektetett le, majd újból olyan heves fejfájásról panaszkodott és szülei kérésére ágyba fektették. Utakázták dr. Berger orvost, aki megvizsgálta és olyan súlyosnak találta az állapotot, hogy azonnal beutalta a zsidó kórházba. A már eszméletlen állapotban került Kálai Gyula és minden orvosi kísérlet hiábavaló volt, hogy eszmélésre térítsék a fiatalembert. Csak négy órák.

Először, hogy egy pillanatra is magához térjen, de nem sikerült.

A zsidó kórház vezetősége jelentette a gyilkosságot a tisztiorvosi hivatalnak és kérték a hulla felboncolását. A tisztiorvosi hivatal engedte el a hulla felboncolását, mert a kórházban nem lehetett megvizsgálni.

A tragikus véget ért fiatalember temetése Hídon délután 2 órákor megy végbe a csillagvárosi temetőben.

Kovács Kató az urába szerelmes, nem maradt Nagyváradon — mondja ő

Gróf László több napos budapesti tartózkodása után tegnap érkezett haza Nagyváradra. Az elnök direktor darabokat ment vásárolni Budapesten, hogy felfrissítse a műsort és bemutassa az új darabokat, amelyek a magyar főszínház dekonjunktúrája révén ugyancsak egymásutánban követik egymást. Gróf László megköszöntötte primadonnája ügyében és a színházvezetést kérte, hogy a színház színesítője ne engedje működni más színházakon.

Kovács Kató, — mondotta munkatársai — jelenleg Miskolcra utazik leszerződni, de ez aligha fog neki sikerülni, mert a darva szabálytalanság, sőt botlás, ahogy a váradi színház elhagyta. Kovács Kató a színházvezetést előtt azzal végezte, hogy szereti az urát és senki se kíváncsi, hogy távol éljen tőle. Ez annál is kevesebb igaz, mert Kovács Kató egyáltalán nincs Budapesten most sem, sőt...

A mi a darabokat illeti, lehoztam az angol darabokat, Harsanyi darabját és az angol nyelvűt. Földes Mihály alkotását. Ez a színház színesítője ura, ma ott fejt a színház műsora, s amíg a többi darabok javát minden különösebb emóció nélkül egyre-egyre letűnik, az Uriemberek és az Engem szerető jelentékeny sikerre tekinthetnek.

PRZASZONYEGEK részletfizesre is kapják STERNBERG-nél, Bul. Reg. Ferdinand 14.

Kar-e Ön ingyen csokoládé?

Ha igen, úgy vásároljon HOROVITZ Színház-utcai Csokorka áruházának nagy Mikulás vásárán 100 le értékű, akkor ingyen kap egy tábla finom csokoládét.

„LEGUJABB”

Koncentrált támadás Radics ellen

Belgrád, december 2. A skuptsinában óriási botrány volt. Az ülés elején Uraicev disszidens Radics-párti felolvasta Radics Istvának a háborúban Károly királyhoz intézett verseit, közöttük egy olyan ódát, amely szárnyaló szavakkal dicsőíti a Habsburg-dinasztiát. Azt írta meg ebben az ódájában Radics, hogy Károly mennyire pártolta a nemzeti kisebbségeket.

Változtatták a választójogi javaslaton

Bukarestből jelentik: A választójogi javaslatot előkészítő bizottság tegnap Alexandru Constantinescu miniszter elnököltével gyűlésezett és a következő módosítást fogadták el: Tanárok és tanítók megválaszt-

Nagy vihar tört ki a Radics hívei és azok, akik pártfogolása miatt ott hagyták, összeverekedtek. A nagy vihar után Wilder Pribicevics-párti volt államtitkár felolvast egy bizalmas levelet, amelyben Radics a Dávidovics-kormány bukása után valahogy megszerzett. Ebben utasítja a szerb király akkori belügyminiszterét, tartózkodnia és tegye el láb alól Radicsot.

hatók képviselőnek és mandátumuk ideje alatt mással helyettesítendő. Az állásukat azonban a mandátumuk lejártá után visszafoglalhatják. Egyetemi tanárok így nem helyettesíthetők.

UJDONSÁGOK

MADAS ALAPRA
a Katholikus Nővédő
tea délutánja
5-én
szombaton délután
a Royal-ban

* Ünnepi előadások az újságírókongresszuson. Szombaton és vasárnap tartják az erdélyi kisebbségi újságírók évi kongresszusukat Nagyváradon. A kongresszusra érkező vendégek tisztelőre, mint megírtuk, szombaton diszlocálás lesz a városi színházban. Előadás előtt a kisebbségi újságírók reprezentánsai fogják üdvözölni a bukaresti vendégeket, majd Izsáky Margitnak, a kiváló kolozsvári művésznőnek vendégszereléssel színpadra kerül „Es Pippa tancsol” című megkapó Hauptmann-darab. Hétfőn este báró Hatvany Lajos konferan-szával lesz Bródy Sándor kitűnő műve, a „Lyon Lea” lesz műsoron.

* Anunt. La invitarea despartamentului „Oradea” al „Astrei” si din increditarea, „Extantimentul” univ. din Cluj, Sambata, 5 Decembrie cor ora 6 p.m. prof. univ. Giuglea din Cluj va tine in sala Primariei o conferinta cu subiectul: „Tipuri de eroi in baladele noastre populare.” Publicul romanesc e rugat sa participe in numar cat mai mare. Comitetul Despartamentului.

* A petrozsényi bányák ügye. Bukarestből jelentik: A kamara délutáni ülését fél három órákor nyitotta meg Orleanu elnök. A kormány részéről Constantinescu, Angheliescu, Duca, Cipeanu, Nistor, Constantinescu Tancred és Chirculescu vannak jelen. Madgearu vádolta az „Universul”-t, hogy megpróbálja a parlament tárgyalási jegyzőkönyveit és helytelen tudósításokat közölni. Constantinescu Tancred miniszter válaszul Madgearunak a petrozsényi szénbányák ügyében hozzatézt interpellációjára. Megállapítja, hogy a petrozsényi társaság nem liberális alakítás, mert sok más bank is résztvevett az alakításban. Így a Mar-marosch Blanc is erősen érdekelve van. Constantinescu Tancred kijelenti, hogy a szén árát egy állandó bizottság állapítja meg, amely az állam érdekeit tartja szem előtt.

* A Principele Mircea Egyesület nagyszabású műsoros táncestélye. A farsangi mulatságokat ismét a Mircea egyesület fogja megynitni. Január 6-án, vízkerezt napján nagyszabású műsoros táncestélyt rendez az egyesület a Katho-

Jón: Jón:

QUO VADIS

Sienkievic
D'Annunzio
Jakobi
Jannigs
Dorian
filmszínház

likus Körben a város előkelő urhölgyeinek közreműködésével. Még ma is élénk emlékeztetés van a város közönségének a tavalyi fényes Mircea-estély, amidőn a bálterem havas téli képét ábrázolt. Az idei farsangi estélyen pompás virágos kertté fogja vázósolni a rendezőség a Katholikus Kör báltermét. A szennázásnak ígérkező estélyre már is lázasan készül a rendezőség, hogy minél több kellemes meglepetésben részesítse az estély közönségét.

* Olcsóbbak az élelmiszerek? Bukarestből érkező statisztikai adatokat táviratoznak, amelyek szerint az élelmiszerek ártitól olcsóbbodtak volna november hónap folyamán. A hivatalos statisztika szerint ugyanis az élelmiszerek októberben az 1916. évi ártak 47-szeresét érték el, míg ezzel szemben novemberben az indexszám csak 46.66. Viszont drágult a ruha, 58.46-ról 60.92-re emelkedett. Az ártlagos indexszám 47.33, vagyis az 1916. évi ártak ennyiszere. A novemberi emelkedés ártlag 2 százalékos. Az élelmiszerek közül a statisztika szerint a hus és a hüvelyes vetemény olcsóbbodott.

* Ki lesz az a boldog halandó, aki 100.000, 50.000, 10.000 le stb. nyereményt fog nyerni a Sajtósindikátus 1925. dec. 16-iki sorsoltságán. Vajon hol él az a boldog ember: Kolozsváron, Nagyváradon, Vársárhelyen, Brassóban, vagy talán egy eldugott kis hegy alatti falucsukában? Talán nem is álmodik azt, hogy egy hónap múlva minden ellenszolgáltatás nélkül annyi pénz boldog tulajdonosai lesznek, csak azért, mert egy pár lelt reszkizrozott a Sajtósindikátus sorsjátékára. Ezen sorsjegyek még kaphatók a Rudolf Mosse hirdetési vállalatnál Cluj, Str. Regina Maria 37., „Sajtósorsjáték” jelge alatt, a pénz és portóköltség előzetes befizetése mellett.

* Felhívás az állami nyugdíjasokhoz. A nyugdíjzítések a következő sorrendben lesznek megtartva: 5-én a tisztai nyugdíjasok, 7-én a pénzügy és belügy, 8-án igazságügy, orvosi, 9-én kereskedelmi, földművelésügy, 10-én postai, 11-én tanítói, 12-én CFR, 1. 14-én CFR II. T. kintettel arra, hogy az 1925. év lejárt, felkérjük a nyugdíjasokat, hogy illetményeiket a fentírt sorrendben vegyék fel a zavarok elkerülése végett.

* **Eljegyzés.** Lieber Sárika Dei, Rosenfield Samu Oradea-Mare jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

* **Patikusz-bál.** 1926. január 26-án régi fényben fog csillogni a Kereskedelmi Csarnok díszterme és régi idők szép emlékei fognak felevenedni azokban, akik még visszatudnak emlékezni a hajdankor híres Patikáros bálakra, melyek országos hírességek voltak s amelyeken résztvevő minden mulatni vágyó ifjú, leány leghőbb vágya volt. Evről-évre más városban rendezte bálját a Gyógyszereszek Országos Egyesülete, tavaly Marosvásárhelyen, azelőtt Kolozsvárott rendezték a Patikáros-bált s mind egyik felülmúlta ragyogó jó kedvével a szezon összes báljait. Ezidén Nagyváradra esett a választás. A város gyógyszereszei, kik minden jótekony intézmény mulatságának rendezéséből kivették részüket, saját maguk árvaháza javára rendezik báljukat, mely szigorúan zártkörű lesz, de annál ragyogóbb a hangulat, a jókedv. Már most figyelmeztetjük a jól mulatni szándékozókat, hogy lépjenek érintkezésbe gyógyszeresze ismerősükkel, mert a bálon csak meghívottak fognak részt vehetni. Elárulhatjuk, hogy a táncrend keretében az ország valamennyi illatszerezése versenyezni fog, hogy a megjelenő hölgyeknek kedves meglepetést szerezzen.

* **„Tündérújjak” legjobb magyar kézimunka-dívatlap előző havi számai kaphatók a Hegedűs Hirlapirodában.**

* **Román művészt a színházban.** A Cele Trei Crisuri román kultúregyesület vasárnap, december 6-án este 8 órai kezdettel a színházban nagy irodalmi és művészeti rendezést rendez. G. Bogdan Duica, a román akadémia tagja és a kolozsvári egyetem tanára tart előadást e címmel: „Vasile Alexandru 1848-ban.” Utána a filharmoniai egyesület zene és énekkara Vömăcești karmester vezetésével Beethoven V. szimfóniáját adja elő. Az előadáson részt vesznek még A. Medianu, a bukaresti nemzeti színház tagja, Weisz Magda nagyvárad zongoraművésznő, Jonel Crisan, a kolozsvári román opera művésze és Al. Popescu ismert nagyvárad hegedűművész. Az ünnepélyt a Josif Vulcan szobor alap javára rendezik, mely emlékművet Nagyváradon szándékoznak felállítani. Belépőjegyek a Regina Maria színház pénztáránál a szokásos időben válthatók, azonkívül Petre Vanga ügynökkégnél (Chioscul Model) Bul. Regele Ferdinand, a Park-szállodával szemben. Végül a „Cele Trei Crisuri” folyóirat kiadói hivatalában, a Katolikus Kör I. emeletén.

* **Luciano Albertini játszik „Sámson az üstökösön” című filmet a Heyman-színházban.**

* **Halálozás.** Perecsényi Sándor szerencsétlenül járt vasúti fekező temetése ma délután fél 6 órakor megy végbe az olasz-i temető halottas házából.

* **Fényes műsor fogja megelőzni az iparosok bálját a táncot.** Városunk legjobb műkedvelő játékosai vigjátékokkal és énekekkel fogják szórakoztatni a meglepeteket, hogy a kellemesen perdelő műsor után a fiatalság hajnalig táncolhasson. Előre bizonyos, hogy a múlt évi iparosbál jelentőségét az idei túl fogja szárnyalni s így az iparoság kellemes emlékekkel fog távozni.

* **A borbély, fodrász és manikűrmunkások figyelmébe.** Az itteni borbélymunkások csoportja látva azt a rendszertelenséget, amely városunkban uralkodik és ezen segíteni kívánva, vasárnap délelőtre az új munkáshozba taggyűlést hív össze, amelyen minden eddigi sérelmet megtárgyalni és orvosolni kíván. Ezért föl hívunk minden borbély, fodrász és manikűrmunkást, akár szerveztettek, akár szervezetlenek, hogy ezen gyűlésen okvetlenül jelenjenek meg. A más városokban lévő helyzetet a központi kiküldött fogja ismertetni, aki megadja az utasításokat is a további teendőkre. Aki tehát sorsával törődik és önmagán is segíteni akar, az okvetlenül kell, hogy jöjjön, mert egyesülésben az erő. Előkészítő bizottság.

* **Két postás az utcán, munkát kér.** A negyedmillió postacsomag ügye befejeződött, Fesus Miklós állása elvesztésére ítélték. Iliába hangoztatta, hogy a postakocsi ajtaja romlott volt, kétszeri ráfordításra is kinyílt, ő jelentést tett kelő időben, de a reparáció készt. Most nincs munkája, foglalkozása, családotól a nyomor elé néz. Ugyanígy áll Balog János, a félkaru postaszolgá, aki nem tudott románul s kitétek. Itt a tél és nincs miből vásárolni, főzni, ruhát venni. Nem alamizsnát kérnek, hanem munkát, amiből megélhetnek. Hosszu éveken keresztül hűségesen szolgálták a postát és a közönséget s most nyugdíj, állás, segítség nélkül kénytelenek várni, hogy a nélkülözés munkaképessé teszi őket. Dolgozni akarnak, kenyeret keresni maguknak és családjuknak. Nem kegyelemkényér az, amiért szót tesznek, munkaképes emberek, munkát keresnek.

* **Ahol nincs víz, de szedik a vízdíjat.** Pannaszat kaptunk a Str. Axente Severu (Bém-utca) 2. számú ház lakóitól, amelyet ajánlunk a városi vízvezeték üzem igazgatóságának figyelmébe. A házat megvásárolta Körber Antal mozigongorista, aki egyszerűen nem vezette be a vizet a házba, de a vízdíjat a lakók állítása szerint felveszi. Mit csináljanak a lakók? Hozták a vizet a szomszédokból, de itt is megskallották a folytonos átjárást, a vízvezeték kút rongálását s csak nagy rimázkodásra kaphnak a lakók vizet. A házigazda kitart a mellett, hogy nem ad vizet s ezért a vízvezeték üzem igazgatóságának kötelessége, hogy a háztulajdonos zámlájára vezesse be a vezetéket s így juttassa vízhez a lakókat, akik családotól szomjaznak s a vízdíjról számoltassa meg a háztulajdonost.

Dec. 10-én

Henry Marleau

a világ legnagyobb hegedűművésze
a Heymann-színházban.

Jegyek a Hegedűs Hirlapirodában kaphatók.

* **Egy nagyvárad ur és — Barbusse kocsi.** A bukaresti Universal nagy elégtétellel írta meg, milyen ellenszenvvel fogadta a bukaresti nép Henry Barbusse látogatását. Egy szegény konfliktuskocsis például nem volt hajlandó a kocsijárá engedni a nagy francia író. A szegény konfliktus természetesen károsodás érte, de most, amint az Universal írja, egy lelkes ember megtérítette a kárt. Egy George Oroveanu nevű ur, aki Nagyváradon lakik, postautalványon ötven leit küldött az Universal szerkesztőségének, hogy azt adják át a nevezetes bérkocsisnak. Az Universal facsimilében közli a nevezetes postautalvány képét.

* **Okvetlen nézze meg „Sámson az üstökösön” filmet Luciano Albertinivel a Heyman-színházban.**

* **Felhívás a husiparosokhoz.** Értesítjük szaktársainkat, hogy Fenesi Lajos érdemes tagtársunk 60 éves korában meghalt. Felkérjük tehát városunk összes husiparosait, hogy temetésén Cuza Voda-utca 71. szám alatt 3-án, azaz csütörtökön délután 3 órakor végtisztesség adása céljából teljes számban megjelenjen szíveskedjen. Tisztelettel a Husiparosok Szindikátusának elnöksége.

* **Munkágyűlések.** A szállítmunkások e hó 4-én este 8 órai kezdettel értekeletet tartanak a Munkás-otthonban. Minden tag megjelenése szükséges. — A sütő és malommunkások e hó 6-án, délelőtt 9 órai kezdettel taggyűlést tartanak. A napirendi pontok fontosságára való tekintettel minden tag megjelenését kéri a vezetőség. — A famunkások mulatsága szombat este lesz a Katolikus Körben.

* **Mit írnak Czieglerről az aradi lapok** nagyvárad tudósítás nyomán foglalkoznak Cziegler Ignác ügyével. Az aradi lapok olyan részletezőek, amik mi nem ismertünk és érd. Az „Erdélyi Hirlap” a következőket írta: „Néhány aradon általánosan ismert volt Ignác szobafestő neve, aki legtöbb esetben sziguranca-alkalmazott adta ki magát és időnként detektívek társaságában mutatkozott. Cziegler később családját elhagyta és egy időre ismét aradon ismét állott össze, később Popescu Haralamb, az állami sági hivatal akkori főnökével kellemes támadt és ebből kifolyólag el kellett távoznia Aradról. A nővel együtt elment Cziegler is és Kolozsváron ütöttek fel tanyájukat sem volt semmi foglalkozása, kávéházak és különböző alkalmi üzleteket bonyolított, főként olyanokat, melyeknél a vele együtt közbenjárását is felhasználhatják, akiknek adott ki.

* **Felnőttek részére új tanuló koldódók 6-án, vasárnap este fél 9 órakor földiek tánciskolájában, Parcul kiosk.**

* **Zoltán-féle iztelen és szagtalan májölaj minden gyógyszerárban és riában ismét kapható. Romániai fő Farkas drogéria Oradea.**

* **Kitűnő termetet adó fűzőpótló egészségileg is előnyös, toaletti kényelmes haskötőket készít Kovács dorné specialista Podgoria és Sinaia (szesz telep.) Előzékeny, gyors kiszolgálás.**

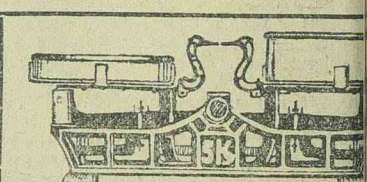
* **Munkáslőadás.** Vasárnap délelőtt kezdettel munkáslőadás lesz a szín Színre kerül „Ez Pippa táncol” Izák vendégfellépésével. Jegyek kaphatók a M. otthonban Beck Samunál és a szakmai segeknél.

* **Adakozás.** Özv. Deutsch K. I.-né e alkalmból gyermekei 1000 leit adomány Gyermekbarát Egyesület céljaira, melynek köszönetet mond az Elnökség.

A Népkehely céljaira néhai özv. K. Ignác halálának emlékére gyermek leit adományoztak, mely adományért há szönetet mond az Elnökség.

* **Nagy „Modell Album” és ez igen sok dívatlap legújabb száma kapható Hegedűs Hirlapirodában.**

* **Külföld- és belföldre utazók mébe ajánljuk, hogy hálókocsi- és jegy megváltásáról a Hegedűs Hirlapban gondoskodjanak. Telefon 458.**

FABRICA DE CANTARE SYSTEM
FLORENZ MÉRLEGGYÁR

Oradea, Str. Astra 6. Telefon

Jótállás mellett
javít és hitelesített mindennemű mérleg

NŐI HÓCIPŐ 500 leitől kapható
REICHARD és fia cégnél

ÉRTESETÉS Uri szabóságomat egy a mai kornak megfelelő RUHA TISZTÍTÓ és JAVÍTÓVAL kibővítettem, ahol is bármilyen elhanyagolt ruhák felelősség mellett OLCSON és SZAKSZERŰEN KITIISZÍTVA, JAVITVA és azután pontosan házhoz szállítva lesznek

Biró László
uri-szabó ruhatisztító osztály
Str. Ciorogariu (v. Uri-utca) 5. tr.

FELVEVO UZLETEK
Strada Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 17. szám Mandel, Unirii (Szent László)-tér 5. tr.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

